

PAKIET INFORMACYJNY DLA PRASY

***Polski tydzień przeciw ubóstwu
i wykluczeniu społecznemu***

Od 17 Maja 2010

ATD Czwarty Świat wzywa
media i obywateli
do aktywnego wsparcia
organizacji pozarządowych podejmujących
działania na rzecz rozwoju demokracji
i szacunku dla godności i praw człowieka.

**Stowarzyszenie Przyjaciół
Międzynarodowego Ruchu
ATD Czwarty Świat w Polsce**
www.atd.org.pl

13.05.2010

www.atd.org.pl

Pakiet informacyjny

SPIS TREŚCI

- 1 – Komunikat prasowy ATD
- 2 – Czy każdy z nas nie miał ochoty sam być Robin Hoodem?
Opinia Pierre'a Klein'a, koordynatora ATD
- 3 – Program krajowego spotkania przygotowującego polską delegację do spotkania w Parlamencie Europejskim w Brukseli
- 4 – Międzynarodowa konferencja "Skrajne ubóstwo a prawa człowieka – wyzwanie dla Polski, wyzwanie dla Europy" - 24 - 25 maja 2010
- 5 – Informacje o Ruchu ATD Czwarty Świat

Polski tydzień przeciw ubóstwu i wykluczeniu społecznemu – od 17 Maja 2010

ATD Czwarty Świat wzywa media i obywateli do aktywnego wsparcia organizacji pozarządowych podejmujących działania na rzecz rozwoju demokracji i szacunku dla godności i praw człowieka.

Od 17 do 28 maja, z inicjatywy Komisji Europejskiej i sieci EAPN (European Anti Poverty Network), Polska i Europa promować będą Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Spoty telewizyjne i radiowe, pikniki rodzinne, konferencje uwrażliwiające społeczeństwo na potrzebę aktywnego zaangażowania w akcje i politykę solidarności.

Z tej okazji ATD Czwarty Świat Polska przygotowuje wiele spotkań i wydarzeń.

- **W środę 19 maja** w Ratuszu Dzielnicy Ursynów o godzinie 11:00 głos zabiorą mieszkańcy doświadczający trudności związanych z biedą i wykluczeniem. ATD wraz z innymi członkami Komisji ds. Pomocy Najuboższym organizuje pod patronatem burmistrza Ursynowa pierwsze « Warszawskie Spotkanie Dialogu i Solidarności ».
- **W sobotę 22 maja w godzinach od 11:00 do 16:00** odbędzie się w biurze Rzecznika Praw Obywatelskich (Al. Solidarności 77) krajowe spotkanie przygotowujące polską delegację do czerwcowego spotkania w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Pięciu delegatów z Polski spotka się z wieloma innymi osobami doświadczających trudności i wspólnie z nimi przygotują przesłanie, które przedłożą w Brukseli 25 i 26 czerwca 2010.
- **Również w sobotę 22 maja** wolontariusze ATD zaangażowani w projekty: Tapor i Biblioteki Podwórkowe wezmą udział w Pikniku Rodzinnym w Parku Praskim. Z okazji Europejskiego Roku Miasto Warszawa i Województwo Mazowieckie zapraszają organizacje walczące z ubóstwem i wykluczeniem społecznym do zaprezentowania ich działań. ATD przedstawi różne projekty skierowane do dzieci, propagujące ideę przyjaźni i solidarności z potrzebującymi.
- **24 i 25 maja** we współpracy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, ATD zgromadzi około 100 osób z Polski, Francji i Holandii w Centrum Partnerstwa Społecznego « Dialog » na spotkaniu zatytułowanym « Skrajne ubóstwo a prawa człowieka – wyzwanie dla Polski, wyzwanie dla Europy ». W czasie tego spotkania uczestnicy mający różną wiedzę i doświadczenie życiowe (pracownicy naukowcy, pracownicy i wolontariusze organizacji pozarządowych, osoby publiczne i osoby doświadczające ubóstwa) przygotowują dokument, który będzie mógł posłużyć jako inspiracja do opracowania polskiej strategii walki z ubóstwem i wykluczeniem jak również w czasie polskiej prezydencji w Unii Europejskiej w 2011 roku.

W czasie dwóch tygodni, ATD zaprosi obywateli polskich do podpisania Apelu Kieleckiego, wzywającego władze Polski do skutecznych i zdecydowanych działań na rzecz ratyfikacji zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej. Po tej kampanii, w czerwcu, kandydatom na prezydenta RP przedłożony zostanie list otwarty na temat tej ratyfikacji.

Załączone dokumenty precyzują program i kontekst wydarzeń.

Zachęcamy też Państwa do przeczytania « refleksji » Pierre'a Kleina, koordynatora ATD w Polsce: **«Czy każdy z nas nie miał ochoty sam być Robin Hoodem?»**

Kontakt: atd-warszawa@neostrada.pl – tel. biuro 22 616 10 20 – Pierre Klein 505 222 609

2 - Opinia

Czy każdy z nas nie miał ochoty sam być Robin Hoodem?

PIERRE KLEIN – Francuz mieszkający w Warszawie, koordynator Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce od 2005 roku – www.atd.org.pl

U progu „polskiego tygodnia” w ramach Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym – 13 Maja 2010

Zdarzają się niekiedy dziwne zbiegi okoliczności.

W całej Polsce z wielkich plakatów można się dowiedzieć, że jutro, w piątek 14 maja, wchodzi na ekrany film „Robin Hood”.

W tym samym czasie jest bardzo mało informacji o tym, że w najbliższy poniedziałek, 17 maja, zaczyna się długi tydzień mobilizacji polskiego społeczeństwa w ramach Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym.

W mojej osobistej historii te dwie informacje są ze sobą ściśle uczuciowo powiązane.

To że jestem dzisiaj w Polsce, i że działam w stowarzyszeniu broniącym praw człowieka i walczącym z nędzą, w jakiejś mierze zawdzięczam właśnie temu, że jako mały chłopiec marzyłem o tym, by być Erolem Flynnem, mitycznym Robin Hoodem, obrońcą ubogich z Sherwood i okolic. Później spotkałem na mojej drodze osoby, które poświęciły swoje życie, aby odmienić los najsłabszych – we Francji, w Wielkiej Brytanii i gdzie indziej. Jedną z tych osób był Józef Wrześniński, założyciel ATD Czwarty Świat¹, organizacji, w której obecnie pracuję.

To dzięki Wrześnińskiemu zrozumiałem, że nasze społeczeństwa europejskie przede wszystkim mają za zadanie wspólnie doprowadzić do tego, aby każdy obywatel miał dostęp do życia w demokracji, a także zmienić sposób, w jaki angażujemy się w to dążenie: razem z najsłabszymi (a nie na ich rzecz). „W dniu, kiedy wolni i wykształceni ludzie przyłączą się do najbiedniejszych rodzin, nędza zostanie pokonana” – mówił Józef Wrześniński.

Czy nie nadszedł czas, tak w Polsce, jak w Europie, aby każdy na swój sposób był trochę Robin Hoodem?

Nie zamierzam podawać tu przykładów codziennej udęki i poniżenia, jakie są udziałem najbiedniejszych w Europie w roku 2010. Przypomnę tylko, że 80 milionów Europejczyków żyje poniżej progu ubóstwa, a dwa miliony Polaków – poniżej narodowego progu skrajnego ubóstwa.

Odkrywamy tę rzeczywistość każdego dnia: Polska, tak jak inne kraje Unii Europejskiej, część swojej ludności skazuje na bycie zbędnym balastem, wobec tych ludzi nie jest przestrzegane prawo, są nieprzychylnie traktowani przez administrację, są wpychani w pułapkę długów bez końca, w życie nielegalne i napiętnowane wstydem. Od pięciu lat jestem tego świadkiem.

Z moimi przyjaciółmi z ATD Czwarty Świat i innych stowarzyszeń, staramy się zrozumieć, jakimi ścieżkami można by odmienić codzienny los rodzin i indywidualnych osób zepchniętych na margines. Dzisiaj, w przeddzień polskiego tygodnia w ramach Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, pragnę szczególnie mocno powiedzieć, że możemy i powinniśmy koniecznie zacząć działać.

¹ Zobacz: Ojciec Józef Wrześniński, *Ujrzymy słońce. Pisma i słowa*. Wprowadzenie Jean-Claude Caillaux, Biblioteka WIEZI, Warszawa 2008; Józef Wrześniński, *Ubodzy – Bóg pośród nas*, przeł. Dorota Samsel, Wydawnictwo W drodze, Poznań 2010.

Być dzisiaj Robin Hoodem... wprowadzić w życie zrewidowaną Europejską Kartę Społeczną

Nie chodzi o wezwanie do rewolty z bronią z ręki, względnie o odbieranie bogatym, aby dawać biednym. Żyjemy w czasach państwa prawa, dialogu społecznego i demokratycznej formy podejmowania decyzji. Poszukujemy takich form życia społecznego, w których dobrze się mający i nie najlepiej sobie radzący mogliby działać wspólnie, przy poszanowaniu godności każdego.

W tym kontekście chodzi więc o to, by angażować się na rzecz praw człowieka, dialogu i demokracji.

W naszym polskim lesie Sherwood mamy oto przed sobą pierwszą bitwę do wygrania, pierwszą bitwę, w której każdy może wziąć udział.

Już od ponad dziesięciu lat istnieje nowy fundamentalny tekst wspólnie budowanej Europy, który poszczególnym Państwom dostarcza narzędzi pozwalających nieustannie poprawiać ochronę najsłabszych. Chodzi mianowicie o zrewidowaną Europejską Kartę Społeczną uchwaloną przez Radę Europy. Zdaniem ATD Czwarty Świat, tak jak i innych organizacji, kraje powinny w pełni ratyfikować Kartę Społeczną. Rozumiem krytyczne podejście Polaków do idei praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych, po latach PRL. A jednak, doświadczenie wszystkich krajów Zachodu dowodzi, że trudno jest zbudować demokrację dla wszystkich obywateli, jeśli część ludności doświadcza wykluczenia społecznego. Prawa ekonomiczne, społeczne i kulturalne są fundamentem wolności obywatelskich i politycznych, i odwrotnie.

W celu przyspieszenia procesu ratyfikacji (po podpisaniu Karty w roku 2005 przez Prezydenta RP), ATD zaprasza wszystkich do podpisywania się pod apelem kieleckim (dokument poniżej). W tym szczególnym roku europejskim, ze zbliżającymi się terminami wyborów i zapowiadającą się Prezydencją Europejską dla Polski, nadszedł czas działania.

Zasiąść razem do stołu, stworzyć nową przestrzeń dialogu

Kto zajmuje się dzisiaj polityką społeczną? Czy prawa i rozporządzenia mające na celu wspieranie osób żyjących w ubóstwie przygotowywane są wspólnie z tymi ostatnimi? Czy mamy sposoby na to, aby najuboższym umożliwić wyrażenie ich opinii na temat naszych działań pomocowych? Tyle pytań, które niosą z sobą inne istotne pytania. Czy potrafimy być blisko najbiedniejszych i włączyć ich w nasze myślenie? Czy mogą oni stać się naszą „busolą”, bogaci w tak szczególne życiowe doświadczenie?

Dlatego dzisiejszy Robin Hood powinien być przede wszystkim animatorem obywatelskiego uczestnictwa, dialogu, poszanowania dla różnorodnych opinii i życiowych doświadczeń. Na tym polega kolejne wyzwanie. Trzeba tworzyć przestrzeń dialogu, gdzie osoby najuboższe wspomagane są w zabieraniu głosu i gdzie ich zdanie jest oczekiwane, szanowane i brane pod uwagę.

Prawa podstawowe, dialog i uczestnictwo, to pewien sposób wyrażania i przeżywania demokracji. W gruncie rzeczy właśnie o to chodzi, gdy obchodzimy Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym.

Może więc Russel Crowe, niezapomniany gladiator Maximus, obrońca „pewnej idei Rzymu”, teraz z kolei wcielający się w Robin Hooda, obudzi w nas na nowo marzenie, pragnienie i energię – do obrony pewnej idei demokracji, takiej mianowicie, której nie da się wcielić w życie bez solidarności i bez autentycznego spotkania z najuboższymi?

Życzę wszystkim dobrego „polskiego tygodnia” Europejskiego Roku 2010! Niech ten tydzień dostarczy nam inspiracji, niech wzbudzi w nas z nową siłą wiarę w to, że zmiany są możliwe. A niektóre są naprawdę niecierpiące zwłoki. Józef Wrzesiński mówił jeszcze: „Nędza nie jest żadnym fatum. Jest dziełem ludzi i tylko ludzie mogą ją pokonać”.

Z okazji „polskiego tygodnia” w ramach Europejskiego Roku
Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym,

dołącz do nas! Poprzyj ten apel!

***Kampania na rzecz dialogu dotyczącego ratyfikacji przez
Polskę zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej:***

Apel Kielecki - 10 grudnia 2008 roku

My, osoby bezdomne, rodzice, ludzie pracy, pracownicy służb socjalnych, studenci, emeryci, osoby wybrane do władz lokalnych, od wielu lat wspierający się nawzajem,

My, obywatele Kielecczyzny, zebrani z okazji 60-tej rocznicy uchwalenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, ogłaszamy apel.

Dzisiejszego wieczoru wzywamy wszystkich do dialogu i działania na rzecz ratyfikacji przez Polskę zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej.

W dniu 17 października 2007 r., Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem, wypisaliśmy w sercu Wojewódzka Świętokrzyskiego, w jednym z najuboższych regionów w Polsce i w Unii Europejskiej, przesłanie Ojca Józefa Wrzeńskiego:

***Tam, gdzie ludzie skazani są na życie w nędzy, Prawa Człowieka są łamane.
Jednoczenie się dla ich poszanowania jest najświętszym obowiązkiem.***

Słowa te są wyryte na tablicach wielu miast i stolic świata. Witają obywateli przed Radą Europy w Strasburgu i przed Parlamentem Europejskim w Brukseli. Wypisane są przed siedzibą ONZ w Nowym Jorku, przed Międzynarodowym Biurem Pracy w Genewie.

Dzisiejszego wieczoru, 10 grudnia 2008 roku, w Kielcach pragniemy odpowiedzieć na to przesłanie, przyjmując zobowiązanie.

Rok 2010 będzie dla nas okazją do tworzenia dialogu społecznego, którego celem będzie dołączenie Polski do 25 krajów, które ratyfikowały zrewidowaną Europejską Kartę Społeczną Rady Europy oraz do 14 krajów, które zaakceptowały procedury skarg zbiorowych.

Uważamy, że ratyfikacja Karty będzie miała duże znaczenie dla wszystkich polskich obywateli. Uznaje ona bowiem prawa dotyczące mieszkania, zdrowia, edukacji i stosownej pracy. Mówi o szczęśliwym rozwoju naszych dzieci. Wzywa do ochrony nas przed dyskryminacją, wykluczeniem, biedą. Każdemu przyznaje wolność o którą tak usilnie w Polsce walczyliśmy.

Rozpocznijmy dialog społeczny i podejmijmy konkretne działania tak, aby w roku 2010 roku Polska ratyfikowała zrewidowaną Europejską Kartę Społeczną!

Rok 2010 został ogłoszony Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Niech naszym celem będzie zrobienie kroku w kierunku wolności, godności i praw człowieka w Polsce.

Apel Kielceki - NA MNIE TEŻ MOŻECIE LICZYĆ!

JESTEM SOLIDARNY z tymi, którzy w Polsce i na całym świecie walczą o wykorzenie skrajnego ubóstwa.

PRAGNĘ PRZYCZYNIĆ SIĘ do poszanowania godności każdej osoby – przestrzegania równego dostępu do praw człowieka.

PRAGNĘ aby dialog dotyczący ratyfikacji przez Polskę Europejskiej Karty Społecznej był żywy i owocny w roku 2010 - Europejskim Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

Chciałbym/chciałabym być informowana/y o przyszłości tego apelu:

TAK NIE

Upowszechniając go chciałabym/chciałbym: otrzymać liczbę egzemplarzy tego apelu otrzymać materiały na temat podobnych przedsięwzięć

TAK NIE

Nazwisko ..... Imię.....

Adres.....

Kod pocztowy ..... Miasto .....

e-mail .....

Telefon .....

Deklarację można odesłać na adres:

ATD Czwarty Świat, Al. Waszyngtona 4 lok 8, 03-910 Warszawa

lub

atd-warszawa@neostrada.pl

Dane osobowe zostaną użyte tylko na potrzeby Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat. „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29.08.97 o Ochronie Danych Osobowych Dz.U.Nr 133 poz.883”

W Wielkiej Brytanii, ATD Czwarty Świat UK wspiera „Kampanię Robin Hood”

Globalny kryzys gospodarczy przesunął dodatkowe 50 mln ludzi na całym świecie do życia w skrajnym ubóstwie. To po prostu nie fair dla ludzi biednych, płacić za błędy popełnione przez bogatych bankierów, umierać z braku leków czy zmuszać dzieci, aby odchodziły ze szkół z powodu kryzysu gospodarczego, z którym nie mają nic wspólnego. Dlatego ATD Czwarty Świat w Wielkiej Brytanii, razem z wieloma innymi organizacjami, walczy o podatek od transakcji finansowych z bankami.

„Podatek Robina Hooda” to niewielki podatek, który będzie miał ogromny wpływ. Mógłby zebrać wystarczająco dużo pieniędzy na pomoc biednym ludziom, ochronę usług publicznych i przeciwdziałania zmianom klimatu w kraju i za granicą. Koalicja Robin Hood pracuje, aby wprowadzono ten podatek. ATD w Wielkiej Brytanii stwierdza: „Zasoby muszą dotrzeć do ludzi w skrajnym ubóstwie, ubóstwie, które zostało zapomniane przez postęp, którego głos nie jest słyszany i którego wkład nie jest rozpoznawany”. Politycy na całym świecie już zaczynają dostrzegać możliwości, jakie da ten podatek, ale musimy się upewnić, że możliwość staje się rzeczywistością.

Więcej informacji w wersji angielskiej na <http://robinhoodtax.org.uk>.

www.eapn.org.pl

9-me Europejskie Spotkanie
Osób Dotkniętych Ubóstwem
i Wykluczeniem Społecznymi
Bruksela, 25 – 26 czerwca, 2010

ZAPROSZENIE

na Krajowe Spotkanie Dialogu i Solidarności

Sobota 22 Maja 2010 – od 10:30 do 18:00

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich - Al. Solidarności 77, Warszawa

Krajowe Spotkanie w ramach przygotowań przesłania dla polskiej delegacji na 9- ty zjazd ekspertów problemów biedy i wykluczenia społecznego - Bruksela 25-26 czerwca 2010

Bardzo serdecznie zapraszamy do aktywnego i bezpośredniego udziału w naszym spotkaniu pod hasłem: **“Nasz Głos jedzie do Brukseli”** .

10:30 - 11:00	Przybycie uczestników, poczęstunek - kawa , herbata, ciasteczka
11:00 - 11:30	W głównej Sali - Powitanie oraz prezentacja uczestników. Przedstawienie składu polskiej delegacji.
11.30 - 13.00	Praca grupowa w warsztatach
13:00 - 14:00	Poczęstunek, bufet, kanapki w holu.
14:00 - 15:30	W małych grupach, dyskusje ; między innymi nad zagadnieniami dostępu do dóbr podstawowych oraz mediów, problemy rodzin, dzieci, długów, zdrowia...
15:30 - 16:00	Wnioski ze wspólnej pracy. Odczytanie przesłania do Brukseli, symboliczne przekazanie delegacji polskiej indywidualnie zrobionych prac.
16:45 - 18:00	Happening i wystąpienie w Parku Praskim – ul. Ratuszowa 4a, Praga Północ

Delegacja jest przygotowana przez ATD Czwarty Świat - www.atd.org.pl
Jeśli to możliwe prosimy o potwierdzenie telefoniczne swojego udziału w spotkaniu.
Telefonujcie lub wyślijcie Sms do Anny 607 640 882.

Przygotowanie jest współfinansowane przez EAPN Europa oraz ATD Czwarty Świat

Partner spotkania:

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

www.atd.org.pl

Międzynarodowa konferencja "Skrajne ubóstwo a prawa człowieka – wyzwanie dla Polski, wyzwanie dla Europy".

24 - 25 maja 2010

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Centrum Partnerstwa Społecznego "Dialog" im. A. Bączkowskiego
ul. Limanowskiego 23, 02-943 Warszawa

Pod patronatem
Jerzego Buzka, przewodniczącego Parlamentu Europejskiego

Cel dwudniowego spotkania pod hasłem "Skrajne ubóstwo a prawa człowieka – wyzwanie dla Polski, wyzwanie dla Europy" ma być wzajemne poznanie się, wspólna praca i zaangażowanie. Nazwaliśmy to wydarzenie konferencją międzynarodową, ponieważ będą z nami nasi przyjaciele ze środowisk akademickich z innych krajów, a także nasi przyjaciele pracujący w instytucjach europejskich.

Przede wszystkim pragniemy, aby te **dwa dni były czasem spotkania, w trakcie którego około setki osób z bardzo różnych środowisk będzie mogło wzajemnie wysłuchać się, poznać, pracować i wspólnie coś stworzyć.**

Będzie nas cechowała wielka różnorodność... Obok osób, które same doświadczyły ubóstwa, znajdą się funkcjonariusze państwowi z Polski i zagranicy, zwykli obywatele zaangażowani w walkę z nędzą, przedstawiciele środowisk uniwersyteckich, posłowie, pracownicy organizacji pozarządowych. Polacy, Francuzi, Holendrzy...

Uważamy, że od tej chwili coś nas łączy. Nie chcemy, aby Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym zakończył się bez podjęcia konkretnych kroków na rzecz najuboższych, tak osób samotnych, jak rodzin, z Polski i Europy. Chcemy więc zaprosić do wspólnego zastanowienia się nad tym, w jaki sposób skuteczne wprowadzenie w życie praw człowieka, i prawa w ogóle, może stać się podstawą polityki i praktycznych działań mających na celu zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Przez te dwa dni będziemy szukali inspiracji w myśli Józefa Wrzesińskiego na temat Praw Człowieka i walki ze skrajnym ubóstwem, ale będziemy także chcieli wsłuchać się w to, co mają do powiedzenia liczne osoby z Polski, zaangażowane w działanie na rzecz godności i praw ludzi dorosłych i dzieci.

Pierre Klein, Ruch ATD Czwarty Świat

Cezary Gawryś, Laboratorium WIEZI

Projekt programu – wersja 12 maja 2010

Poniedziałek 24 maja 2010

Prawa człowieka - podstawowy aspekt walki z ubóstwem

9:00 – 9:20 - Rejestracja - Powitanie

9:20 – 11:00 - Sesja plenarna – moderator: Anna Osińska

- **Otwarcie: Cezary Gawryś**, Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat (10 min.)
- **Przesłanie od Prof. Jerzego Buzka**, Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego (5 min.)
- **Pani Róża Thun**, Posłanka do Parlamentu Europejskiego, członek grupy międzypartyjnej „Skrajne ubóstwo i prawa człowieka - Komitet Czwarty Świat” (**wystąpienie do potwierdzenia**) (10 min.)
- **Prof. Elżbieta Tarkowska** (socjolog ubóstwa, PAN) oraz **Anna Bieńkuńska** (GUS): Ubóstwo i skrajne ubóstwo, o czym mówimy? Jaka jest skala ubóstwa w Polsce? (15 min.)
- **Prof. Andrzej Zoll** (wykładowca prawa karnego na UJ, były Prezes Trybunału Konstytucyjnego, były Rzecznik Praw Obywatelskich): Bieda jako problem konstytucyjny (15 min.)

Dyskusja (40 min.)

11:30 – 13:00 - Sesja plenarna – moderator: Anna Osinska

- **Régis Brillat** (Dyrektor Biura Europejskiej Karty Społecznej w Radzie Europy): Skrajne ubóstwo a prawa człowieka – wyzwania dla Europy (15 min.)
- **Alwine de Vos van Steenwijk** (była Prezes Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat): Dziedzictwo Józefa Wrzesińskiego (15 min.)

Dyskusja (30 min.)

Wstęp do **Sesji tematycznych** (program na popołudnie)

Film dokumentalny „**Józef Wrzesiński - 50 lat walki z nędzą**” (25 min.)

Popołudnie

14:00-16:00 - Sesje tematyczne

1. Prawa człowieka i zaangażowanie obywatelskie: *prof. Andrzej Zoll, mod. Pierre Klein*
2. Przemoc w pomocy: prawa człowieka i praca socjalna : *Edward Orpik, prof. Piotr Salustowicz, mod. prof Ryszard Szarfenberg*
3. Prawo do życia w rodzinie : *Izabela Owczaruk, Maria Dymek – mod. Anna Osińska*
4. Skrajne ubóstwo w rodzinie: jakie prawa dla dzieci? Dla rodzin? *Biuro Rzecznika Praw Dziecka (wystąpienie do potwierdzenia), prof. Wielisława Warzywoda-Kruszyńska, mod. Louis Join-Lambert*
5. Prawa człowieka a kultura, ekspresja artystyczna i duchowość: *Grzegorz Artman, Dorota Samsel, mod. Cezary Gawryś*
6. Niepodzielność praw człowieka i prawo do godnej historii: *Henri Van Rijn, Antoni Tercha, mod. dr Piotr Broda-Wysocki*

16:30 - 17:30 Warsztaty - wspólne tworzenie (symboli rozmów) - rzeźby/fresku/wolna dyskusja

17:30 - 18:00 Podsumowanie sesji tematycznych – Przedstawienie prac warsztatów

19:30 – 21:00 Wieczór muzyczny i lektura tekstów Józefa Wrzesińskiego o kulturze i dostępie do uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz fragmentów książki Francine de la Gorce „Twarzą do nieszczęścia”.

- *Chór „CANZONETTA” przy PSM im. Fryderyka Chopina pod dyrekcją Elżbiety Siczek*
- *Monika Polaczek-Przestrzelska (pianistka, absolwentka Akademii Muzycznej Fryderyka Chopina)*

Wtorek 25 maja 2010

Prawa człowieka – wezwanie do działania

9:00 – 10:30 – Sesja plenarna – moderator: Pierre Klein

Otwarcie: Przedstawiciel Biura Rzecznika Praw Obywatelskich: **Obraz wyzwań dotyczących praw człowieka w Polsce** (propozycja - do potwierdzenia) (15 min.)

- Prawa człowieka – pytania o narzędzia w walce z ubóstwem w Polsce: *Witold Klaus, Stowarzyszenia Interwencji Prawnej* (10 min.)
- Powszechny dostęp do prawa i pomocy prawnej: *Lukasz Bojarski, Helsińska Fundacja Praw Człowieka* (10 min.)
- Prawo do mieszkania: *Anna Moskwa, Habitat for Humanity Polska* (10 min.)
- Konwencja Praw Człowieka i Karta Społeczna Rady Europy: *Henri Bossan, Ruch ATD* (10 min.)

Dyskusja (30 min.)

10:30 – 11:00 Przerwa

11:00 – 12:30 – Sesja plenarna – moderator: Pierre Klein

- Projekt prawa człowieka - edukacja – działanie i kampania *Żądamy Godności: Jacek Białas, Amnesty International Polska* (10 min.)
- Uczestnictwo osób ubogich i wykluczonych w debacie społecznej drogą do realizacji praw człowieka: *Polska delegacja osób dotkniętych ubóstwem – Bruksela, czerwiec 2010* (10 min.)
- 17 października: Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem - wezwaniem do działania: *Tereliza Braun, Anna Śleźnik (ruch ATD), Ewa Wrońska (Biuro RPO)* (15 min.)

Dyskusja (25 min.)

Prawa człowieka i ekspresja artystyczna - film dotyczący projektu Chór „Accordages” (30 min.)

Popołudnie

13:30-15:00 Warsztaty (4 do 6 małe grup)

Tworzenie propozycji wspólnego przesłania w perspektywie Polskiej Prezydencji w UE 2011
Wypracowanie wspólnego przesłania końcowego, które mogłoby być inspiracją do działania, już teraz, a także w niedalekiej przyszłości, gdy Polska obejmie prezydencję w Unii w drugim półroczu 2011, i z tej okazji będzie miała za zadanie zorganizować doroczny Europejski Okrągły Stół Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym (w październiku 2011).

Moderatorzy: Anna Osińska, Pierre Klein, Cezary Gawryś, Piotr Broda-Wysocki, Louis Join-Lambert

15:30 – 17:00 Podsumowanie

Otwarcie: Min. Jarosław Duda, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, krajowy koordynator Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

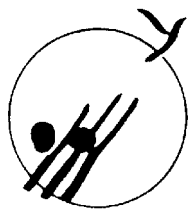
Przedstawienie propozycji wspólnego przesłania końcowego - Rozmowa panelowa

Moderatorzy: Anna Osińska, Pierre Klein

- *Min. Jarosław Duda*
- *Senator Mieczysław Augustyn, przewodniczący Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, wiceprzewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. (do potwierdzenia)*
- *Przedstawiciel EAPN Polska (do potwierdzenia)*
- *Prof. Stanisława Golinowska, dyrektor Instytutu Zdrowia Publicznego*

Współorganizatorem spotkania jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, w ramach finansowania obchodów Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Wsparcia finansowego udziela również Ambasada Francji.

5 - Międzynarodowy Ruch ATD Czwarty Świat

ATD Czwarty Świat jest międzynarodowym ruchem, stawiającym sobie za cel walkę z nędzą i wykluczeniem społecznym. Jest on otwarty na wszelkie przekonania religijne i polityczne. Posiada status konsultacyjny przy UNICEF, UNESCO, ONZ i Radzie Europy.

Założyciel ATD Ojciec Józef Wrzesiński(1917-1988) był francuskim księdzem z polsko-hiszpańskiej rodziny. Doświadczywszy w dzieciństwie cierpienia i poniżenia z powodu biedy, postanowił zamieszkać i pracować wśród bezdomnych z obozu Noisy-le-Grand (Francja). 14 lipca 1956 Ojciec Józef dołącza do 252 rodzin, które mieszkają w obozowisku. Przeżywa prawdziwy szok. Później napisze: „Tego dnia wszedłem do świata udręki”. Razem z rodzinami zakłada w 1957 r. Ruch ATD Czwarty Świat. Od tego momentu stawia sobie za cel, aby temu ludowi, który poszukuje swojej godności oraz posiada niepowtarzalne doświadczenia i swoją własną wizję społeczeństwa, umożliwić dotarcie do miejsc, gdzie podejmowane są najważniejsze decyzje. **„Prześladowała mnie myśl, że te rodziny nie wyjdą z nędzy tak długo jak nie zostaną uznane jako całość, jako lud, przez tych, którzy decydują o ich życiu. Przysięgam sobie, że jeżeli zostanę, to zrobię wszystko, żeby te rodziny mogły wstąpić na schody Watykanu, Pałacu Elizejskiego, ONZ...”**

Skąd wzięła się nazwa ATD Czwarty Świat? ATD to po francusku „Aide à Toute Détresse”, co oznacza „Pomoc wobec każdego nieszczęścia”. Dzisiaj skrót ATD oznacza „A Tous la Dignité”, czyli „godność dla wszystkich”. Czwarty Świat to określenie związane z mało znanym epizodem z czasów rewolucji francuskiej, kiedy to arystokrata Dufourny de Villiers dał biednym głos w swojej publikacji „Kroniki czwartego stanu”. Określenie czwarty świat symbolizuje dążenie całego społeczeństwa, a zwłaszcza osób żyjących w ubóstwie do realizowania pełni swoich praw obywatelskich.

Działalność ATD Czwarty Świat zależy od specyfiki i kultury danego kraju oraz od potrzeb społeczności lokalnych. ATD Czwarty Świat podejmuje starania, by z ludzi najuboższych uczynić najważniejszych partnerów w walce z nędzą i budowaniu świata szanującego godność każdego człowieka. Stara się również ułatwić najuboższym zabranie głosu w publicznej debacie na temat współczesnych problemów społecznych oraz umożliwić im współdecydowanie w kwestiach, które ich bezpośrednio dotyczą.

W Polsce Ruch ATD Czwarty Świat rozpoczął swoją działalność w 1998 roku w Kielcach, od spotkania wolontariuszy z bezdomnymi na dworcu PKP i w noclegowni. Od tego czasu trwają regularne spotkania i coroczne obchody 17 października. W 2002 r. przy dworcu PKP w Kielcach ustawiono krzyż upamiętniający zmarłych bezdomnych. Rok później zorganizowane zostały warsztaty artystyczne w Kałkowie koło Kielc.

W Warszawie ATD Czwarty Świat rozpoczął działalność w 2004 r. W salach Uniwersytetu Warszawskiego odbył się Ósmy Uniwersytet Powszechny, gdzie spotkali się ludzie najubożsi, wolontariusze i politycy z całej Europy, by wspólnie dyskutować o godności człowieka oraz o walce z nędzą i wykluczeniem społecznym.

Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce

Adres korespondencyjny: Al. Waszyngtona 8/4, 03-910 Warszawa

Wsparcie: Bank Millenium - Nr konta: 38 1160 2202 0000 0000 7346 9569

•Grupa ATD Czwarty Świat w **Kielcach** : atdczwartyswiat@wp.pl

•Grupa ATD Czwarty Świat w **Warszawie** : atd-warszawa@atd-fourthworld.org

•Kontakt ATD Czwarty Świat w **Bydgoszczy** : kontakt-bydgoszcz@atd-fourthworld.org

www.atd.org.pl